

Előfizetési árak:	
Egyes évre	12 frt
Félévre	6 "
Havonta	3 "
Egy hóra	1 "
— Egyen szám 4 kr —	

Kiadóhivatal:
Fleiss Fer. Pál könyvnyomdája
Nagybeszterek, Uri-utca 276. sz.,
hová az előfizetések és a lap
megtüldésére vonatkozó felszólalások intézendők.

TORONTÁL.

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Szerkesztőségi Iroda:
Nagy-Beszterek,
Zápolya-utca 1-és szám,
hová a lap szerkesztéséről, illető
minden közlemény intézendő.

Hirdetések
a kiadóhivatalban fogadják el
azonkívül az összes hirdetés
irodáiban.

Megjelenik mindennap,
vasár- és ünnepnapok
kivételeivel.

A nagy tiltakozó.

Nagybeszterek, október 29.

A zágrábi „zászló“-sértés ügyében párttaktikai célzattal és kormánybuktató szándékkal „elégteit“-t sürgetett az ad hoc egyesült összes ellenzék. Ez elégtételes vita mű-viharai egyrészt alkalmat adtak br. Bánffy Dezső miniszterelnöknek, hogy egyik tartalmilag legsikerültebb, politikailag legtalpraesettebb és következményekben legmegnyugtatóbb beszédét mondja el. Masfelül Apponyi Albert grófot, a „nemzet vezér“-et, arra bírta, hogy — az alakilag ép oly kiméletlen, mint tárgyilag alapatlan támadásokon kívül — a rezignáczióknak, a teljes lemondásnak szokatlan hangját hallassa. E melankolikus hangot egy nagyszabású nemzeti „tiltakozás“ telete pillanatra pihansá. Az egész, bár formailag tetszetős és fűbemaszó lehet némely hangtónak, lenyegében akkora frazist domborított ki, a milyen eddig a parlament legnépszerűbb szónokának és legvitalozabó legvarepítőjének szájából is csak ritkán került.

„A magyar nemzet érzelmei ellen kifejtett ellenállás a legbiztosabb útja a hatalomra jutásnak. (Örömtombolás az egész baloldalon.) Hát csak boldoguljanak azok, akik ezen az uton boldogulni akarnak; en az ilyen boldogulásból, az ilyen érvényesülésből nem kerek. (Hosszantartó viharos dervistanczok az ellenzék padokon.) Egész 20 evi ellenzék mutat az alapszik, hogy nem kerek az ilyen sikerekből és hogy mint élő tiltakozás azok itt ezzel az irányzattal szemben.“ (Az elragadtatás szünni nem akaró, fanatikus kitörései balfele; derültég a jobboldalon.)

Tehát egyhangú tiltakozás és végleges lemondás! Ennyire jutott a „nemzet“ az ő vezérével, Apponyival... Ugron Gábor bement a delegációba. Kossuth Ferenc is hazatérése első napja óta minden hirtelen az aktív szélsőséget, meg akarván (!) győzni a koronát a függetlenségnek állásponjának helyességéről. Ugron epoly kevéssé mintakepe az államférfinak mint Kossuth; pedig négy ók kettecsken sem mentek annyira, mint Albertus maximus: nem karhoztajuk önmagukat a „tiltakozó“ lemondás, a reménytelen passzivitás politikájára. Tettek ezt eddigelé csupán a szélső — oia hok, kiknek pedig éppen Apponyi tartott Brüsszelben oly szép leczkét a passzív makacszkodás czeiszertűlen, elvetendő voltáról.

Vajjon kiknek vét Apponyi ez új, végzetes fordulata által szolgálatot tenni? A partjának-e, vagy a hazának, a sokat emegtetett nemzetnek? Parhivének belán produktív erejét denbábok örökös hajhaszasában akarja kimenteni, a nemzetnek öt követő részét pedig orrával fogva vezetni a ketsegebeest lemondás vi-gasztalan lejtőjére.

Apponyi végkép el van keseredve sorsa felül. Látja a szabadelvű kormány-nak és partjának kipen-nyomon mutatkozó igazán nemzeti sikerét. És látja ezzel szemben, hogy a „nemzeti aspiracziók“ fraziszai se „folteit“ nem kellene, se lefele-

nem imponálnak többé. Tehát neki kevéredik és hogy megmentse a nemzeti misszió-nak“ legalább a látszatát, kezdi hirtelen az exkluzió, a merev tiltakozást, a remény-telen lemondást.

Apponyi Albert gróf, a „nemzet“ haj-dani „messziása“, önmagát itéli kor-mány képtelenségre, csak hogy tovább is hódolhasson a minden áron való ellen-zékeskedés bódító viszketégének.

A „nemzet“ pedig kezd ábrándozni és felocsudva kérde nemsokára a lemondó, a tiltakozó vezértől: Quous-que tandem?... Meddig „vezetsz“ még minket, szegé-nyeket?

Megyebizottsági tagok választása.

Nagybeszterek, október 29.

Torontálmegyében tegnap és ma vá-lasztották meg a következő megyebizottsági tagokat:

Nagybeszterek: I. A belváros-ba: Franz J. L. és ifj. Dr. Demkó Pál.
II. A nemetvárosba: Krsztics János polgarmester, dr. Weiterhan József és Baaden Károly.

Párdány: Hertelendy Imre, Stassik Ferenc, Végh Károly.

Gyertyámos: Ruzs János, Róser Ádám.

Antalfalva: Paulini Sámuel, Gergelyi László.

Kis-Zombor: Rankovits Sándor, Kádár Árpád.

Német-Csanád: Telbisz Alajos, Simonsich Geza.

Nagy-Teremia: Knáb Adam, Marschang Miklós.

O-Bessen yő: Mak József, Mokrin: Heim Kristóf, Knezev Mita.

Gyála: Magarossits Pál.

Bresztovác: Almássy Mihály.

Perjámos: Schannen Matyás, Peter Anton.

Pészak: Steinbach Antal.

Jarkovác: Markovics H. Markó, Markovics Döme.

Bótos: Zecha Frigyes, Dániel.

Periasz: Bakalovich Agost.

Rudolfsgnad: Schäffer Antal, Lindhoff Janos.

Sztarcsova: Szabadkay Ignác, Szobotka Rezső.

N-Torak: Manojlovits Miklós.

Ozora: Talapkovits Vazui, Lupuleszku.

Tomasevác: Tyuresits Péter, Szepffy Elemér.

Lovrin: Gyertyáffy Dénes, Kipper József.

N-Kikinda: I. ker. Telecsky Krisztóf, dr. Kikindai, dr. Krsztanovics. II. ker. Dr. Ebner Alajos, Novakovits piebanos.

B.-Szt.-György: Oisó Gaspár.

Kis-Torak: Pohut István, Kécsi Tivadar.

Módos: Csavossy, Szőke, Bronts Gyula.

Franzfeld: Jahrauz Lajos.

Hor.-Csene: Chemez Janos, Corrier Imre.

T-Becse: Istváffy István, Decker. Écska: Hollstein Ede.

Alibunár: Bolyanác Matyás, Dadds Alajos és Knoll János.

Szörégh: Jankovich Sándor, Tóth Károly.

Kübekháza: Micskey Vincze.

T-Kanizsa: Oprean Aurél.

Csoka: Hoffmann János, Bakos Sándor.

Tisza-Szt-Miklós: Lab Péter.

Német-N. Szt-Miklós: Rónay János, idb. Zsiros Lajos.

Szerb-N. Miklós: Hadffy Károly, Teifery József.

Horváth Klári: Parssetich István.

Karlova: Viaskahts Milán.

Uj-Pécs: Geschek Janos, Tokody, Petrikovics.

Sz-Ittebe: Jenovai Imre, Napholtz.

Aracs: dr. Orosdy Lajos.

Elemér: Dr. Pap Geza.

Homolice: Csernovics, Feymann, Mencer.

Bárános: Bogdán István.

N.-Czernya: Ferch Odön, Hetey Kálmán, Boros József és Krepsz József.

Szefferin: Radoszavlyevic Károly.

Réva-Ujfalu: Haller István, Halász István, dr. Kehrler Károly.

N.-Komlós: Suciú János, Bogdán Emil.

Melencze: Hafdy Döme, Nikolics György, Theodorovits Milán.

Tor.-Vásárhely: Ambrózy Sándor.

Tor.-Sziget: Dr. Oláh Béla.

HIREK.

Tájékoztató.

November 9. Kereskedő ifjak táncmulatsága.
November 11. A t. h. é. v. rk. közgyűlése.
November 17. A nagybeszter. szöveggyár közgyűlése

A gőzfürdő naponta reggeli 5 órától nyitva van; nők részére kedden és pénteken delután.
A Ganz-gyár építési irodája az Uri-utczán, a Schuber házban van.

— Személyi hir. Reisz Gedeon egészségügyi felügyelő az építő feiben lévő kórház megvizsgálására Nagybeszterekre érkezett.

— Nemes adomány. A san marcol herczegnő a felső muzsikai templom javára 50 frtot adományozott.

— A „Torontálmegyei atletikai club“ közgyűlése folyó hó 27-én vasárnap tartott meg a club helyisegeiben. Az új tisztikar nagyjában a régi club-tisztségviselőkből alakult. Az igen látogatott közgyűlés egyhangulag választotta a club elnökévé újból dr. Vinczehidy Ernőt, alelnök Rigó István tb. megyei főjegyző lett. Titkár Sántha Ernő, pénztárnok Balint Géza, művezető Payka Vilmos, ellenőr Szabó Odön, orvos dr. Kuszing János. A választmányba szinte egyhangulag beválasztották: Rónay Jenő főispán, br. Feintzsch Berthold, Szilágyi Albert, Szerémy Odön, Litavszky Pál, Steinbach Béla, Marton Andor, dr. Karattur Arthur urak. A közgyűlés lelkesedéssel vette tudomásul az elnök jelentését, hogy folyó év december hó 15-én a club egy az egész megye területére kiterjedő nagy vívómérkőzést rendez, a melyre minden a megye területén lakó amateur gentleman vívó és katonatisztet meghív. E vívómérkőzésre, mint az év legkiválóbb lokális sporteseményére még részletesen vissza fogunk térni. Még megemlítjük, hogy a közgyűlés a faradhatlan és buzgó művezetőnek jegyzőkönyvi elismerést szavazott.

— **Bedőlt iskolaépület.** E hó 27-én éjjel Nagy-Tószeg községben az ottani iskolaépület nagy része bedőlt, minek következtében a tanítást bizonytalan időre be kellett szüntetni. Szerencse, hogy a katasztrófa nem nappal történt, mert akkor beláthatatlan szerencsétlenséget idézett volna elő.

— **Az anyakönyvi hivatalból.** A nagybecskereki anyakönyvi hivatalban legújabbán a következő bejelentések történtek:

Házasságra lépnek:

Sájbén Dániel Kovács (ág. ev.) Tót-Aradáról és Veréb Matild (ág. ev.) Nagybecskerekről. — Thiring Antal (róm. kath.) költő és Kaffl Mária (róm. kath.) Nagybecskerekről. — Puló Jakab bádógos (ág. ev.) Perlaszról és Freimann Julia (róm. kath.) Nagybecskerekről. — Szrdanov István földműves (g. kel.) és Martinov Jozefa (g. kel.) Nagybecskerekről.

Meghaltak:

Október 28. Izgarján Ráda papucsos (gör. kel.) Leposzava nevű 24 éves felesége tüdővészben.

— 28. Jankovics Steva papucsos 4 éves fia (g. kel.) roncsoló toroklobban.

— **A délmagyarországi tanítóegylet nagyszentmiklósi fiokja** október hó 24-én tartotta meg az őszi gyűlést Bogaros községében. A gyűlés tárgyai voltak: I. Minta tanítási terv a törtek osztásáról. Tartotta Viharos József nagyjecsai tanító. A gyűlés az előadónak jókönyvi köszönetet szavazott. II. „A tanító társulásának hatása és becsé” című pályafutás következtetése előadásra. Berkeztett 3 pályamű. A versenyen azonban a harmadik mű nem vehetett részt, mivel a beküldési határidőnél később adatott be. Az első díjat Muth János nagyszentmiklósi igazgatótanító nyerte el, ki pályaművét előszóval adta elő. Nagy figyelemmel hallgatták a jelenlévők az érdekes előadást. A második díjat Kocsis István szerb-szentpeteri tanító kapta.

Azután következett a tagdíjak beszédése. További tárgyat felolvasatott a leegyelt elnökségének a fiokgyűléshez intézett aurala; a mely után egyes vitás kérdések kerültek napirendre. Ezek után Ferch József, Schütz Mihály és Schutz János bogarosi, és Zimer József sandorhazi tanítók tagokul szintén felvetni kívánták magukat.

Végül elhatározták, hogy a jövő tavaszi (milenaris) gyűlés Szerb-Szent-Peteren tartassék meg.

— **Az első vegyes házasság Zombolyán** a napokban ment végbe. Augustin jegyző és polg. anyakönyvvezető ugyanis összeházasította Schossberger Vilmos odavaio birtokos kereskedőt Bichold Erzsébet kisasszonnyal. A vőlegény izraelita, a menyasszony pedig rom. kath. volt. Az esküvőt, melyen Hochstrasser Matyas és Bucner János előkelő polgárok szerepeltek mint tanúk, nagyszámú közönség jelenetében folyt le.

— **A zágrábi zaslósertők.** Zágrábról írják: Frank Vladimir 4 ed éves jogász, aki ismét felelős betegségből, mára meghívat kapott a vizsgálobirohoz, así őt rövid kihalgatas után letartóztatták. Az enene emelt vad a büntető törvénykönyv 65. §-a alapján nyilvános rendzavarástól szól. Frank Vladimir elismeri, hogy a zászló a diadalpapiról levette. Frank képviselő kisebbik fia, Frank Incza a zászló elegetesen való részvételeért már fogságban van.

— **A beteg pécsi püspök.** Dulánszky Nándor pécsi püspök állapotában — mint Pécsről jelentik — ma aggasztó változás átlott be, úgy, hogy környezete már több ízben a katasztrófa beallatát félt. Tegnapelőtt gyóntatót kívánt, tegnap pedig megaldozott.

— **A „Magyarország” részvénytársaság** A „Magyarország” cz. napilapot 500.000 korona al. tőkével egy részvénytársaság vette meg. A társaság alapszabályában is biztosította a lap eddigi függetlenségét és 48-as párti politikai irányának fenntartását.

— **Az izgatók.** Nagyszentmiklósról írják a „Dk”-nek: Fausi oláh paraszta asszony kopogtat az anyakönyvvezetői hivatal ajtaján s mikor megkapja a „szabad”-ot, bemegy s passzust kér a fia számára, a kit meg akar házasítani. Az anyakönyvvezető, a ki különben humanus ember, megkérdi az asszonyt, hogy honnan hallotta e kifejezést, mire biz kisért, hogy a dász kál mondta azt, így óhajván feire vezetni szegényt, mert tudvalevőleg a köznép a passzusért is honoráriumot fizet s még olyan lealázó vala-

minek véli azt az emberre, a miben igaza is van. Mikor azonban kisért a turpisság, hogy hát nem passzus kell a szegény oláh asszony fiának s még fizetni sem kell, nagyot hálálkodik az érte s kéri az urakat, hogy hát a dász kált is regu-lázzák meg, hogy mint az új törvény emberei, ők se kapjanak honoráriumot. Persze az oláh asszony nem tudja az okot és különbözetet, de tudja azt, a mi népszerűvé és becsültté teszi a törvényt, hogy azt ingyen szolgálják. Azt az asszonyt s még sokakat azonban, a kik meg-ösmerik maga valójában a polgári áldást, bizaligha tántorit el a dász kál, de még a néppárt se az üdvös jogrendtől.

— **A verseczi izr. hitközség és a polgári házasság.** Érdekes határozatot hozott a mult csütörtökön a verseczi izr. hitközség, a mennyiben kimondotta, hogy azon esetben, ha az egyház hívei közül valaki a polgári anyakönyvvezető előtt megkötött házasság után ez egyházi esketésben nem akar részesülni — annak rá nézve semmi hatása sem lesz; éppen úgy megmarad továbbra is az egyházközség tagja, s mindazon jogokat fogja élvezni mint azelőtt. E határozat úgy látszik felelet kíván lenni a rabbik határozatára.

— **A kolera Galicziában.** Lembergben táviratozzák lapunknak, hogy Wilcza-ban, Przemysl közelében a napokban öt koleraeset fordult elő, melyek közül négy halállal végződött. A terjedő vész ellen megtették a szükséges intézkedéseket.

— **Az Ung pusztítása.** Ungvárról távirják: Az Ung folyó folytonos esőzes következtében kiáradt. Felsővidékünk borzasztó pusztítások áldozata. Az árvíz szántóföld-ken nagy rombolást végzett. Az ungvölgyi vasut megrongálódott. Török gróf főispán a helyszínen tartózkodik és óvintézkedéseket fogantat, a mentőket megjutalmazza.

— **Próbaházasság.** Nagyszentmiklósról írják: A heten beallított az anyakönyvvezetői hivatalba egy özvegy ember és özvegy asszony, mindketten g. kel. románok, s előadták, hogy ők házasságot kívánnak egymással kötni, de egyelőre csak jövő év augusztus hó 1-éig, a mikor is, ha egymásnak conveniálnak, megkötnek a végleges házasságot. Hiába magyarázta neki az anyakönyvvezető, hogy ez nem lehet az óvatos özvegyek azon kijelentéssel hagytak el az irodát, hogy ők előbb kipróbálják egymás természetét, s csak jövő év augusztus hó 1-én jönnek el ismét házasságuk bejelentése végett, — na egyáltalán jönnek. (?)!

— **Magyar Jeanne Bernadotte.** Ugocsa megye egyik községében, Rakos Patakon, a batoras nép körében nagy az izgatottság. Egy úzenket éves gyermekieany, Prodan Zsófia úzenkinecz napig deliriumban hirdette a végromlás, prédikált a jövőbe látott. Igen természetes, hogy nemcsak a község lakói, hanem nagy hirteleneben az egész környék lakossága összecsdült a „csoda” híreire, s a mint tudósítónk írja, szent áhitattal hallgatták a gyermekieany szorongó jóslatait. Prodan Zsófia a „megnyilatkozás” közben estelel reggen a szent misét énekelte az egybegyűttekkel, míg az Anti Krisztusról és jelenlévő prófétáiról beszélt, akik nem hiszik Isten, hanem a természetet teszik Isten helyébe. Intette a népet, hogy tartson böjtöt és penitenciát, legyen tiszta életű s szenteije meg az ünnepeket. Ezeket a dolgokat, a mint egyik a ciodat látott hívő írja, tiszta hallható vékony, a madárhoz hasonló, de csengő és kedves hangon hirdeti a magyar Jeanne Bernadotte.

— **A fel nem szabadított inas — öngyilkos.** Borzasztó öngyilkosság ejtette rettegésbe tegnap a temesvári lakosságot. Mikor a Báziasra induló személyvonat tegnap a vízi fásorban lévő vasuti hidhoz ért, egy 18 éves suhancz hirtelen augsrott a sorompón és a vonat ele dobta magát, mely a következő pillanaton a szó szoros értelmében levagta fejét és jobb karját. A vonatvezető azonnal megallította a vonatot és a csakhamar összecsdült nagy neptömég borzadva nézte az iszonyuan megcsonkított holttestet. Az öngyilkos feje és jobb karja a vasuti töltés alján feküdt, a törzs pedig, mely a síneken maradt erősen rángatózott. Nemsokára rá megjelentek a helyszínen Bardossy Emil városi kapitány és dr. Lowenbach Jakab tb. főorvos, s a tényállás felvétele után intézkedtek, hogy a holttest a belvárosi temető halottas kamrájába szállíttassék. Az öngyilkos zsebében egy czédulát találtak, melyre tintával a következő volt felírva:

„Itt az utolsó halalom! Nagynénem, Novák Jozefné és gazdám, Popovics György a major kulvarosban, a holló utcában laknak. Pfenning György szül. Bakovarott. Nem akar felszabadítani.”

Az öngyilkos Pfenning György, a ki most önmaga szabadította fel magát az élettől, tényleg nagynénjénél, Novák József hentes neijénél lakott. A rendőri puhatólások szorint az utóbbi időben nagyon lehangolt volt a miatt, mert gazdája, Popovics parasztköpenyegkészítő nem akarta őt felszabadítani.

Irodalom és művészet.

* **Az Atheneum Képes Irodalomtörténetéből** megjelent a 35 ik füzet, mely már a forradalom utáni irodalmunk történetével foglalkozik. Az első cikk, melyet A magyar líra a forradalom után cz.m alatt Széchy Károly kolozsvári egyetemi tanár irt, egész nagy tanulmányra bővül; az 50-es évek Petőfi utánczó lírai költőin kívül részletesebben szól Lisznai, Szaslestej, Tóth Kálmán s másokról; külön fejezeteket szentel aztán Gyulai Pál, Szász Károly, Lévy József és Vajda János írói munkásságának. A második cikket: Jókai Mór és a regény, a vállalat ragyogó tollu főszerkesztője, Beöthy Zsolt irta, de e füzet még csak az előbeszélő stíl nagymesterének élete s költői működésére terjed ki. — A gazdag tartalomhoz teljesen méltók az illusztrációk. A szövegen: Lisznai, Tóth Kálmán, Gyulai itju s két öregebbkori, Szász Károlynak szintén két, Lévynek, Vajdának egy-egy, Jókainak ismét két arczképén kívül egy czimlap, három kézirati haságot, Gyulainak jubiléris emléktárgyai s Jókai gyermekkori lakóháza; külön mellékletekül pedig: Arany János utolsó arczképe (saját verses jellemzésével) s a Tatemre híves első fogalmazácu kézirata vannak a füzethez adva. — A vállalatból már csak két füzet van hátra s a 37 ik megjelenése után két díszes kötetben lesz kapható a nagy munka, melynek egyes füzetei kezdettől fogva a szak-köröknek teljes mélytányiatával, a nagy közönségnek pedig nálunk szokatlan partolással találtakoztak. A három ives füzet ára 40 kr., a két kötethez való bekötési tábla a 1 frt 40 = 2 frt 80 kr.

* **La Rochefoucauld gondolatai.** Fordította Berri Gyula. (O.cso könyvtar 347. sz.) Ára 40 kr. La Rochefoucauld nak az irodalomban mely nyomokat vágott, szellemes maximái egy részét e század elejen Kazinczy Ferencz is átültette irodalmunkba. La Rochefoucauldról jogosan szokas mondani, hogy e kis könyvben mind az benne van, a mit az emberi társadalomról már elmondtak s bár e kitűző moralista inkább művész, mint mély bölcselkedő; de a mit üvészti alakban, könnyed, vonzó modorban elmond, az jobban megkap, mint más nekékes író sok kötetnyi bö cselkedése; mondasai oly népszerűek voltak, hogy ugyszólván naponta idézünk belőlük, sokszor nem is tudva, hogy az ő gondolatait mondjuk el. A fordító, Berri Gyula, a ki Paecának ugyancsak az O.cso könyvtarban megjelent Gondolatait is fordította, s a kitől költői, szép fordításban ugyancz a vállalat csak nem reg adta ki a nagy lengyel költő, Mickiewicz regyogó Szonettjeit, a gondosan fordított maximákhoz kimertő elterajtot és ismertetést irt La Rochefoucauldról s az egyes gondolatokat a Hachette fele franciaia kritikái kiadás alapján ajelezte utalásokkal látta el.

— **Lescat Manon és Des Grieux lovag története.** Ista Prevost abbé. Sainte-Beuve bevezetésevel francziából fordította Visi Imre. (O.cso könyvtar 363. sz.) 50 kr. Könyvalakban most lát először napvilágot a franciaia irodalomnak ez a gyöngye a Visi Imre gondos fordításában s ezzel a magyar szepirodalom ismét egy maradandó értékű kötetet gyarapodott.

* **A zongorázók, dalkedveők** legkedveltebb hazibaraja az örök jövedv s a lélekemelő dal kuforrása, a rossz órák felvidítőja, a tánczosok öröme s a zongorát tanuok mulatva oktatója: a Zenélő Magyarország zenemű folyóirat 19-dik száma most jelent meg. E szám mint valamennyi eddig megjelent — felette érdekes. Tartalmazza: Szentgály Gyula „Nem szeretem én” eredeti dalát, „Nemsokára menyecské lesz ebből a leányból” című közkedveit nepdalt, a m. kir. operaház reprisének, a Nicolay Windsori vig nők operája Potpourri-ját, a hírneves táncz zeneszerző Yvon „Szabad a csók” című bájos eredeti polka mazurkát, Grieg Edward „norvég Jellemkép” klasszikus stíljú salon darabját. Ennyi értékes dolgot 16 krért! mert a „Zenélő Magyarország” negyedévi előfizetési díja 6 fuzetért csak 1 frt. Csoda tehát, ha a folyóirat máris oly elterjedt, hogy az majdnem minden zongorán megtalálható. A 19-dik számmal az új evnegyed kezdődik, a legalkalmasabb idő az előfizetes megújításra. Előfizethetni a kiadóhivatalban, Budapest, Csengery utca 62 a/.

* **Mozart prágai utazása.** Ista Mörke Ede. (O.cso könyvtar 350. sz.) 20 kr. A német előbeszélő költészet egyik gyöngye, mely már megjelenésekor (1856) osztatlan tetzésben ré-

szesült. Az előadás finomsága, az érzelem mélyéből fakadó humor, de különösen Mozart megragadó, költői vonásokban gazdag jellemzése teszi e bajos elbeszélést a költészet egyik el nem évülő remekévé.

* **Milleniumi történet.** Az „Athenaeum” r. társaság kiadásában megjelenő „A magyar nemzet története” című tíz kötetes nagy munkának (milleniumi kiadás) harmadik kötetéből, mely az Anjouk korát tartalmazza, a 41., 42., 43. és 44. füzetek kerültek könyvpiazzra. A három első füzettel befejezést nyer Pór Antal kitűnő történetírónk nagyszabású monográfiája, az „Anjouk kora”, a 44. füzetben pedig Schönherr Gyula, ennek az egész nagy munkának segédszerkesztője, „Az Anjouk örökösei” cím alatt a Magyarországon uralkodó luxemburgi ház történetének megírását kezdi meg. Az első könyvben Zsigmond küzdelmeit ismerteti a magyar koronáért, majd Zsigmond trónralépésének körülményeit, Bosznia és a délvidéki forradalom történetét írja le, rendkívüli széleskörű tárgyismerettel, vonzó előadásban. Ez a füzet is számos és igen érdekes szöveggel van illusztrálva, és két szép műmelléklettel van díszítve. Az egyik, „Zsigmond császár és király” arcképe, a magyar származású középkori festőművészek, Dürer Albert (Ajtósy) a nürnbergi város házában levő eredetije után; a másik műmelléklet pedig ugyancsak két magyar ötvösművészek alkotását tünteti elénk, ez Kolozsvári Márton és György ötvösök „Szent György” szobra, melynek eredeti tije Prágában őriztetik. Erről a nagybecsű középkori magyar képzőművészeti emlékről hű gipszmásolatot vesznek a milleniumi kiállítás számára, hol a másolat kiállítva lesz és „A magyar nemzet történetének” olvasói már mint ismerősök találkoznak vele. A füzet szövegei közül külön ki kell emelnünk Székely Árpádnak remek rajzait: A „Castel dell' Ovo Nápolyban” — „Novigrád” — A „Frangepánok várkastélya Zenggben” — „A székese gyűlés Trauban” — „Vrana romjai” valamint Dorre Tivadar tanár két rajzát, mely Maria királyné körmezbányái házának külsőjét és belsejét ábrázolja. Ezenkívül még egy szép szöveggel van díszítve ez a füzet, ez „Mária királyné arcképe, mely a runkelsteini vár egykorú falfestményéről van levéve. Egy füzet ára 30 kr. Előfizetés negyedévre (12 füzet) 3 frt 60 kr., félévre (24 füzet) 7 frt 20 kr.

Táviratok.

A király Bécsben.

Budapest, október 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből távirják: A király ma délelőtt Bécsbe érkezett. A pályaudvaron nagyszámú közönség éljenezte ő felségét.

A reformok befejezése.

Budapest, október 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) A képviselőház igazságügyi bizottsága Teleszky István elnöke alatt tartott mai ülésében tárgyalás alá vette a vallás szabad gyakorlathoz szóló törvényjavaslat még el nem intézett részére vonatkozó főrendiházi üzenetet. A kormány részéről a bizottság ülésén Erdélyi és Wlassics miniszterek voltak jelen. Papp Géza bejelenti, hogy a közoktatásügyi bizottság a törvényjavaslat kérdéses részeinek főrendiházi szövegezését változtatás nélkül elfogadta. Wlassics kultuszminiszter kiemeli, hogy a kormány hozzájárult a szóban forgó módosításhoz, annak kiváló jelentőségére való tekintettel, hogy az egyéni és társulási vallásszabadság valahára törvénybe legyen iktatható. Ezután köszönetet mond a bizottságnak azon kiváló munkásságért, melyet az egyházpolitikai reformok megvalósítása érdekében kifejtett. Komjáthi, Mandel, Visontai és Bölöni Ödön a főrendek módosításait egyhangulag elfogadták. Teleszky az elnök örömet fejezte ki a fölött, hogy a módosításoknak elfogadásával eme nagy reformok immár teljesen megvalósultak. Köszönetet mondott ezután a kormány tagjainak s az ülést berekesztette.

Mascagni Budapesten.

Budapest, okt. 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) A „Cavalleria” világhírű szerzője ma éjjel Budapestre érkezett. A pályaudvaron Káldy operaigazgató és számos tisztelője fogadta a fiatal mestert.

Zichy Jenő második ázsiai útja.

Budapest, október 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) Zichy Jenő gróf másodszor is elmegy a Kaukázusba, hogy tökélesítse a kiállításra szánt gyűjteményét, mivel az első expedíció alkalmával szerzett tárgyak részben elromlottak, részben elvesztek. Előbb azonban Berlinbe és Lyonba megy a gróf, hogy érintkezésbe lépjen azokkal a tudósokkal, a kik már szintén jártak a Kaukázusban.

A bécsi polgármester.

Budapest, okt. 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) Bécsből telegrafálják: A mára kitűzött polgármesterválasztás aránylag elég csendben és minden rendezettség nélkül folyt le. A község tanácsa 93 szótöbbséggel dr. Luegert választotta meg Bécs városa főpolgármesterének. 44 szavazó bárca üresen adatott be. Grübl volt polgármester nem jött el szavazni. A választás után dr. Lueger nagyszabású beszédet mondott, melyben kijelentette, hogy a választást elfogadja. Parthivei szünni nem akaró éljenzéssel fogadták egy a választás eredményét, mint Lueger beszédjét. Az új főpolgármester tiszteletére számos óvációra készülnek. Jó forrásból jelentik, hogy a király Lueger választását meg fogja erősíteni.

A helyzet Szerbiában.

Budapest, október 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) Belgrádból jelentik: Szerbiában a legnagyobb zűrzavar uralkodik. A haladó párt összeveszett saját kormányával. Novakovicot azzal gyanúsítják, hogy Natália szolgálatában áll, a ki az ügyis elégéig kompromittált pártot még jobban akarja lealázní. Ez valószínű is, mert a mai kormány csak azért lett megalakítva, hogy a gyűlölt pénzügyi egyezséget, melyben Szerbia tulajdonképpen az államtönköt kimondja, a mennyiben hitelezőit erőszakosan 1 százalékkal megrövidíti, véghez vihesse. A mint ez meglesz, a kormány bukik. Szimics bécsi követvel és a radikálisokkal a tárgyalások ez iránt már a múlt hónapban befejezettek. Szimics tulajdonképpen egy radikálisból álló kormányt fog létrehozni, melynek feladata lesz az új alkotmányt ledolgozni, a mire aztán Szimics visszavonulásával a tiszta radikálisok jönnek! Ez el van döntve. Natália úgy akarja és Milán is belátja, hogy más megoldás nem lehetséges, azért hagyta el Szerbiát és nem enged meg Garasaninak, hogy Szerbiába menjen, a mint azt a haladó párt a múlt héten sürgősen követelte. Garasanin ugyanis le van kötelezve Milánnak, a ki kereszttül vitte, hogy daczára annak, hogy nyugdíjra nincs joga, mert nem töltött egészen 10 évet szolgálatban, mégis nyugdíjat kaphasson. Milán azonkívül kieszközölte, hogy Garasanin a rendelkezési alapból 36 ezer frankot és a párisi követségi állást kapta meg. Mindazt csak azért, hogy ne legyen Belgrádban és hogy pártjával, melynek úgy sincs veszteni valója, mert senkije sincs háta mögött és a népben is meggyűlölt, mindent lehessen csinálni. Garasanin tudvalevőleg elárulta pártját és jellemző, hogy ezt pénzen kívül, Milán kedvéért tette, kit még két évvel ezelőtt gazembernek nevezett és a lapokban gyilkossággal vádolt. Garasanin ezzel tönkre tette politikai jellemét. Hasonló viszonyban áll Novakovic Natáliával szemben, a ki a szerb miniszterelnök családját segítyezi. A haladó párt haragja tehát érthető. Érdekes a magyargyűlölet a mai kormányban. A párt, melyet azelőtt osztrák magyar barátának csúfoltak, most valamennyi párt közt a legmagyarfóbb. Novakovic különben a magyarokról mindig csak mint ázsiai csöcselékről beszél. A gyűlésben pedig, a melyen a sertéskiviteli tilalom ellen tiltakoztak, Pavlovics Mihály, a haladó párti szupstina alelnöke, a legszemtelenebb szidalmakkal illette a magyarokat. E tekintetben Garasanin is spekulál. A párisi külügyi hivatalban ugyanis azt a megjegyzést tette, hogy „Magyarország és a magyar szovinizmus azok, a melyek Ausztriát gyűlöltté teszik a keleten.” E nyilatkozatával Garasanin mindenütt magadicseszk el.

A zavargások következménye.

Budapest, október 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) Czerkovich és Jelliasich képviselők értesítették a nemzeti pártkör elnökségét, hogy a pártból kilépnek és lemondanak országgyűlési mandátumukról.

Kormányválság Franciaországban.

Budapest, október 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) Párisból telegrafálják: A kamara tegnapi ülésében elfogadták a napirendet, mely felhívja a kormányt a déli vasut megvesztegetése ügyében jelentéstételre. Ribot miniszterelnök hosszabban tiltakozik ezen eljárás ellen, melyet céltalannak tart. A többség mindazonáltal elfogadta a napirendet, minek következtében a kormány ma beadta lemondását.

Ujabb botrányok.

Budapest, október 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) Konstantinápolyból jelentik: A görög hitközség előjárósága körében nagy az izgatottság, mert napok óta arról suttognak, hogy a patriarchikus kincstárban levő több értékű tárgyból kivették a drága köveket és hamisakkal pótolták azokat. A hír nagy botrányt keltett, elannyira, hogy a pénztárost felfüggesztették és külön bizottságot küldtek ki.

Fűszerkereskedők kongresszusa.

Budapest, október 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) Az ország fűszerkereskedőinek körében mozgalom indult meg, országos kongresszus megtartása érdekében. A fűszerkereskedők legutóbb megtartott értekezletükön előkészítő bizottságot választottak, a melyet a kongresszusi előmunkálatok teljesítésével bízta meg. Kimondták, hogy a kongresszust gyarmatár- és detailkereskedők címe alatt hívják egybe. Az ország érdekelt kereskedőit pedig felhívást intéznek, hogy a kongresszuson vegyenek részt.

Rendelet a sertés-szállításra.

Budapest, okt. 29. (A „Torontál” eredeti távirata.) Gróf Festetic h Andor földművelésügyi miniszter elrendelte, hogy a vézmentes vidékekről lehet Budapestre szállítani sertéseket, de csupán egy napig maradhatnak a fővárosban, akkor tovább szállítandók, esetleg három nap után leölendők.

Nyiltér.*)

Grünbaum Vilmos

női-ruha-terme

Nagy-Beeskereken.

Van szerencsém a tisztelt közönség figyelmét az őszi idényre beérkezett

selymek, kelmék és diszitéseim

dus választékára felhívni.

Műhelyem vezetését elsőrendű bécsi erőre bízva, főtörekvésem oda irányuland, becses vevőim bizalmát és megalégedését ezentul is legujabb divatu, elegáns kivitelű toilették szállítása által, jutányos árak mellett — kiérdemelni.

Készletli raktáromon nagy választékban gallérok, jaquettek, mindennemű szövet és selyembluzok, costumek, matinek, juponok, kötények.

Teljes tisztelettel

Grünbaum Vilmos.

672—x.25

*) Az e rovat alatt közzétettéért nem vállal felelősséget a szerk.

Felelős szerkesztő: Dr. Brájer Lajos.

H i r d e t é s e k.

10250. tkvi 1895.

Arverési hirdetményi kivonat.

A törökbecsei kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a n. kikindai nepbank részvenytársaság végrehajtónak Muly Kariton beodrakai lakos végrehajtást szenvedő elleni 85 frt s jár. iránti végrehajtási ügyében a területén levő Beodra község határában fekvő 188. sz. tjkvben A I. alatt foglalt (348—349.) hrsz. 600 □ öl területű beltelek és 284 ölszámú ház 432 frt kikialtási árban 1895. évi november hó 11-ik napjának d. u. 3 órákor Beodra község házában árverés alá fog bocsátatni és a kikialtási áron alul is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikialtási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881. évi LX. t. cz. 42. §-ában jelzett arfolyammal számított és 1881. évi november 1-en 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8-ában jelölt s óvadékképesnek nyilvánított értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított ensmervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért két egyenlő részletben és pedig az elsőt az árverés alkalmával a második az árverés után 90 nap alatt mindig az árverés napjától számított 6% kamattal együttesen a törökbecsei kir. adóhivatal mint letéti pénztárnál szabályszerű letéti kérvény kapcsán lefizetni és a vétel után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatali órák alatt a kir. járásbírósa tkvi irattárában s Beodra község előjáróságánál megtekinthetők.

Kelt Torók-Becsén, 1895. évi szept. hó 28-án. A kir. járásbírósa, mint tkvi hatóság.

Jakabffy,
kir. jbró.

(843—1.1)

1179. sz. b. v. 1895.

Arverési hirdetmény.

Alulról kiküldött bir. végrehajtó ezenel közhírré teszi, hogy a budapesti III. ker. kir. járásbírósa 1895. évi 51804. sz. végzése folytán Fenyvesi Károly budapesti ügyvéd által képviselt Pinkas Zsigmond és testvere budapesti czeg tsiperes részére Wiedemann Janos ernesztházi lakos alperes ellen 193 frt 16 kr követelés s jár. erejéig elrendelt kielégítési végrehajtástolytanalperesétől foglalt és 1040 frtba becsült ingóságokra a nagybecskereki kir. járásbírósa 19196/895. sz. végzésevel a további eljárás elrendelvényben, annak az alap és felülogratatok követelése erejéig is, amennyiben azok kielégítési jogot nyertek volna, Ernésztházán végrehajtást szenvedőnei leendő megtartása határidőül 1895. évi november hó 6. napján délutáni 4 órája tűztek ki, a mikor a bíróság letéti pénztárnál, lovak, kocsik, csikó stb. a legtöbbbetegelőnek készpénz fizetés mellett, szükség esetén becsáron alul is el fog adatni.

Felhívtnak mindazok, kik az elárverezendő ingóságok vételéről a végrehajtó követeléseit megelőző kielégítéshez jogot tartanak, a mennyiben részükre a foglalt korábban eszközöket volna, és ez a végrehajtási jegyzőkönyvből ki nem tűnik, hogy elsőbbségi jeleket az árverés megkezdéséig alulról kiküldöttnek másban beadm, vagy pedig szóval bejelenteni el ne mulasszák, mert különben csak a vételár főösslegere fog adatni.

A törvényes határidő a hirdetménynek a bíróság tábláján történt kifüggesztését követő naptól számítatik.

Kelt Nagybecskereken, 1895. évi október hó 14-ik napján.

Simonich Zsigmond,
kir. bir. végrehajtó.

(847—1.1)

9191. sz. tkvi 1895.

Arverési hirdetmény.

A törökbecsei kir. járásbírósa mint telekkönyvi hatóság közhírré teszi, hogy a törökbecsei ármentesítő társulat bej. czeg végrehajtónak özv. Steingasner Ernőné szül. Grób Hermin nagybecskereki és dr. Davidovits Bogdán ügyvéd, mint néhai Steingasner Kaiman ismeretlen örökösének ügygondnoka törökbecsei lakos végrehajtást szenvedő elleni 320 frt s jár. iránti végrehajtási ügyében, Grünbaum Vilmosnak 639 frt s jár. ugyancsak lent végrehajtónak 230 frt s jár. és a törökbecsei önkéntes tűzoltó testületnek 185 frt 46 kr s jár. iránti követelésének behajtása céljából is a területén levő Torók Becse község határában fekvő 570. sz. tjkvben. A I. 1. sorsz. alatt feleit (801—802.) hrsz. 588 ösz. beltelkes ház 641 frt kikialtási árban, nemkülönb a törökbecsei 988. sz. tjkvben A I. 1. sorsz. alatt feleit (749—750) hrsz. 557 ösz. beltelkes ház 800 frt kikialtási árban 1895. évi november hó 14-ik napjának d. u. 3 órákor a kir. járásbírósa tkvi helyiségében árverés alá fog bocsátatni és a kikialtási áron alul is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikialtási ár 10%-át készpénzben, vagy az 1881. LX. t. cz. 42. §-ában jelzett arfolyammal számított és 1881. évi november 1-en 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában jelölt és óvadékképesnek nyilvánított értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított ensmervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért 2 egyenlő részletben, és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedése után 30 nap, a másodikat 60 nap alatt, mindig az árverés napjától számított 6% kamattal együttesen a törökbecsei kir. adóhivatalnál mint letéti pénztárnál szabályszerű letéti kérvény kapcsán lefizetni és a vétel után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatali órák alatt a kir. járásbírósa tkvi irattárában és T. Becse község házában megtekinthetők.

Kelt T. Becsén, 1895. augusztus 31-én. A kir. járásbírósa mint tkvi hatóság.

Jakabffy,
kir. jbró.

(849—1.1)

2323. sz. fig. 1895.

Arverési hirdetmény.

Alulról előjáróság ezenel közhírré teszi, hogy Csenta község határára kiterjedő vadászati jog folyó évi november hó 10-én délután 8 órákor hat egymásután következő évre nyilvános árverés útján berbe fog adatni.

Bővebb felvilágosítás a jegyzői irodában nyerhető.

Csentán, 1895. évi október hó 24-én.

A községi előjáróság.

(844—3.1)

1205. sz. 1895.

Hirdetmény.

Ernésztháza község a tulajdonát képező helybeli nagyvendéglő épületet 1896. évi január 1-től 1898. évi december hó végeig terjedő 3 évre árverés útján berbe adja.

Az árverés folyó évi noveber hó 8-án d. e. 10 órákor fog az itteni község házában megtartatni.

Az árverési feltételek a jegyzői irodában naponként betekintethetők.

Ernésztházán, 1895. október 24-én.

Az előjáróság.

(848—2.1)

9556. tkvi sz. 895.

Arverési hirdetmény.

A törökbecsei kir. járásbírósa mint tkvi hatóság közhírré teszi, hogy Horváth Gyula végrehajtónak Ertmann Etel terj. Auer Hugóné aradi lakos végrehajtást szenvedő elleni 420 frt s jár. iránti végrehajtási ügyében a területén levő Beodra község határában fekvő 990. sz. tjkvben A I. sorsz. alatt foglalt 1141. hrsz. 518. ösz. beltelkes ház 520 frt kikialtási árban 1895. évi november hó 16-ik napjának délután 3 órákor Beodra község házában árverés alá fog bocsátatni és a kikialtási áron alul is el fog adatni.

Venni szándékozók tartoznak a kikialtási ár 10%-át készpénzben vagy az 1881. évi november 1-en 3333. sz. a. kelt igazságügyminiszteri rendelet 8. §-ában jelölt és óvadékképesnek nyilvánított értékpapírban a kiküldött kezéhez letenni, vagy neki a bíróságnál előlegesen elhelyezett bánatpénzről kiállított ensmervényt átszolgáltatni.

Vevő köteles a vételért három egyenlő részletben, és pedig az elsőt az árverés jogerőre emelkedése után 30 nap, a másodikat 60 nap, az utolsót 90 nap alatt mindig az árverés napjától számított 6% kamattal együttesen a törökbecsei kir. adóhivatalnál szabályszerű letéti kérvény kapcsán lefizetni és a vétel után járó kincstári illetéket viselni.

A bánatpénz az utolsó részletbe fog beszámíttatni.

Az árverési feltételek többi pontjai a hivatali órák alatt a kir. járásbírósa tkvi irattárában és Beodra község előjáróságánál megtekinthetők.

Kelt T. Becsén, 1895. szeptember 5-én.

A kir. járásbírósa mint tkvi hatóság.

Jakabffy,
kir. jbró.

(846—1.1)

3523. 895. fig.

(845—3.2)

Falyazati hirdetmény.

Czernya községben, az egyenes adó, fegyveradó, hadmentességi díj, illeték, vízbiztosítási járuléka, közköltség, legelőadó, közmunka és utadónak 1889. évtől 1894. évig terjedő 6 évig időszakra leendő felszámolása határozatván el,

felhívtnak mindazok, kik ezen munkálát teljesítésére, napdíj mellet vállalni akarnak, hogy az ezen munkálatra való képesítést igazoló okmányokkal felszerelt kérvényeket folyó évi november hó 10-éig alulról községi előjárósághoz terjesszék be.

Czernyán, 1895. évi október hó 23-án.

Hostinsky Károly, **Miksin Nika,**
jegyző. h. bíró.

Ket egymásba nyitó

butorozott szoba

melyek egyike utcái, másik udvari,

azonnal kiadó

Menczer Lipótnál

Melenzei út 289/7. sz.

(826—4.3)